

การพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อพัฒนาสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ของครู
ในยุคดิจิทัล โรงเรียนในศูนย์เครือข่ายการศึกษาที่ 19 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาศงขลา เขต 2*

THE DEVELOPMENT OF A COLLABORATIVE NETWORK FOR TEACHERS' LEARNING
MANAGEMENT COMPETENCY IN DIGITAL AGE OF EDUCATION NETWORK CENTER
19 UNDER SAKON NAKHON PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2

วิจิตรา สำแดงไชย*, ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์, ไชยา ภาวะบุตร

Wijittra Samdaengchai¹, Sikan Pienthunyakorn, Chaiya Pawabutra

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา, จังหวัดสงขลา ประเทศไทย

Faculty of Education, Sakon Nakhon Rajabhat University, Sakon Nakhon Province Thailand

*Corresponding author E-mail: kruwaew2527@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาองค์ประกอบของสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ ความต้องการจำเป็น แนวทางและผลการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการพัฒนาสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ของครูในยุคดิจิทัล เป็นการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ดำเนินการ 2 วนรอบ พื้นที่เป้าหมายการพัฒนา คือครูในศูนย์เครือข่ายการศึกษาที่ 19 จาก 9 โรงเรียน กลุ่มผู้ร่วมวิจัยประกอบด้วย ผู้วิจัย และกลุ่มผู้ร่วมวิจัยซึ่งเป็นครูแกนนำรวม 28 คน กลุ่มผู้ให้ข้อมูลจำนวน 18 คน ผลการวิจัย พบว่า 1. องค์ประกอบสมรรถนะของครูในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัล มี 5 องค์ประกอบ คือ 1) การมีความรู้และทักษะดิจิทัล 2) ภาวะความเป็นผู้นำครู 3) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 4) การจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล และ 5) การทำงานเป็นทีม 2. ความต้องการจำเป็นโดยเรียงลำดับดังนี้ 1) การกำหนดวัตถุประสงค์ 2) การสร้างสมาชิกเครือข่าย 3) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานของสมาชิกเครือข่าย ส่วนความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้โดยเรียงลำดับดังนี้ 1) ภาวะความเป็นผู้นำครู 2) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 3) การจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล 4) การทำงานเป็นทีม และ 5) การมีความรู้และทักษะดิจิทัล 3. แนวทางการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือใช้การอบรมเชิงปฏิบัติการ การประชุมกลุ่มย่อย การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ และการพัฒนาขณะปฏิบัติงาน 4. ผลการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือ คือ 1) ครูแกนนำจำนวน 27 คน สร้างสมาชิกเครือข่าย จำนวน 43 คน 2) นักเรียนที่เรียนกับแกนนำและครูสมาชิกเครือข่ายมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์และสมรรถนะของผู้เรียนอยู่ในระดับดีเยี่ยม 3) โรงเรียนได้รับรางวัลด้านวิชาการทั้งระดับเขตพื้นที่ ระดับภูมิภาค และระดับประเทศ

คำสำคัญ: เครือข่ายความร่วมมือ, การพัฒนาสมรรถนะของครู, ยุคดิจิทัล

Abstract

The purposes of this research aimed to examine the components of learning management competency, needs, guidelines, and the effects of collaborative network development on

teachers' learning management in the digital age. The research was conducted through a two-cycle participatory action research (PAR) approach. The target area for development included teachers from nine different schools affiliated with the Educational Network Center 19. The co-researchers consisted of a researcher, 28 master teachers, and 18 key informants. The findings were as follows: 1. Teachers' competency in learning management in the digital age encompassed five key components: 1) Digital knowledge and skills, 2) Teacher leadership, 3) School curriculum development, 4) Learning management in the digital age, and 5) Teamwork; 2. The prioritized need was outlined as follows: 1) Formulating objectives, 2) Establishing network members, and 3) Engaging network members in collaborative task performance. The need for cultivating competency in learning management ranged respectively that involved: 1) Teacher leadership, 2) School curriculum development, 3) Learning management in the digital age, 4) Teamwork, and 5) Digital knowledge and skills; 3. The guidelines for establishing a collaborative network were clarified through workshops, sub-group meetings, knowledge-sharing sessions, and development during practice; 4. The effects on the collaborative network development were: 1) 27 master teachers recruited 43 new network members, 2) Students studying under master teachers, and teachers serving as network members, demonstrated their learning achievements at a level higher than the established criteria. Moreover, their desirable characteristics and competency reached an excellent level, and 3) the schools have been honored with academic awards at the educational area, regional, and national levels.

Keywords: Collaborative Networks, Teacher Competency Development, Digital Age

บทนำ

หัวใจสำคัญของการศึกษาคือ “การเรียนรู้ของผู้เรียน” ในการปฏิรูปการศึกษาให้ประสบความสำเร็จ จึงมีความจำเป็นต้อง “ปฏิรูปการเรียนรู้” ของผู้เรียน ซึ่งในการปฏิรูปการเรียนรู้นั้นมีองค์ประกอบสำคัญที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กันอีกหลายประการ ได้แก่ 1) ครูผู้สอน 2) หลักสูตร 3) การเรียนการสอน และ 4) การวัดและประเมินผล องค์ประกอบทั้ง 4 ประการดังกล่าวจะสนับสนุน และเอื้อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ และเกิดสมรรถนะสำคัญ ที่สามารถใช้ได้ในชีวิตจริง จากการศึกษาพบว่า การกำหนดสมรรถนะของครู กำหนดเป็น 2 ประเภท คือ สมรรถนะหลักและสมรรถนะตามสายงานที่ปฏิบัติ และมีการประเมินสมรรถนะในการปฏิบัติงานของครู โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลการปฏิบัติงานของครูผู้สอนและใช้เป็นฐานข้อมูลในการกำหนดกรอบการพัฒนาครู ตามนโยบายพัฒนาครูทั้งระบบซึ่งมีกรอบความคิดมาจากแนวคิดของ McClelland (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, 2558) นักจิตวิทยาของมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ดได้อธิบายกล่าวถึงสมรรถนะไว้ว่า “สมรรถนะเป็นคุณลักษณะของบุคคลเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย ความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skills) ความสามารถ (Ability) และคุณลักษณะอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน (Other Characteristics) และเป็นคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมที่ทำให้บุคลากรในองค์กรปฏิบัติงานได้ผลงานที่โดดเด่นกว่าคนอื่น ๆ ในสถานการณ์ที่หลากหลายซึ่งเกิดจากแรงผลักดันเบื้องต้น (Motives) อุปนิสัย (Traits) ภาพลักษณ์ภายใน (Self-Image) และบทบาทที่แสดงออกต่อสังคม (Social Role) ที่แตกต่างกันทำให้แสดงพฤติกรรมการทำงานที่ต่างกัน

โรงเรียนในศูนย์เครือข่ายการศึกษาที่ 19 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 2 มีโรงเรียนทั้งสิ้นจำนวน 9 โรงเรียน ที่ผ่านมาสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ของครู โดยเฉพาะสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ของครูในยุคดิจิทัลยังมีไม่มากเท่าที่ควร จะเห็นได้จากผลการประเมินการประกันคุณภาพการศึกษา

ภายใน ในช่วงปีการศึกษา 2564-2566 จะเห็นว่ายังอยู่ในระดับที่ไม่พึงพอใจ (กลุ่มนิเทศการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2, 2566) ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะให้มี การพัฒนา เครือข่ายความร่วมมือ เพื่อการพัฒนาสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ของครูในยุคดิจิทัล โรงเรียนในศูนย์เครือข่าย การศึกษาที่ 19 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 2 ได้อย่างมีคุณภาพ โดยใช้ กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research : PAR) ดำเนินการ 2 วงรอบ แต่ละวงรอบดำเนินการ 4 ขั้นตอน (องอาจ นัยพัฒน์, 2551) ประกอบด้วย ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน (Planning) ขั้นตอนที่ 2 การปฏิบัติตามแผน (Action) ขั้นตอนที่ 3 การสังเกตการณ์ (Observation) ขั้นตอนที่ 4 การสะท้อน ผลการปฏิบัติ (Reflection) ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาครูให้เกิดคุณภาพต่อองค์การตามมาตรฐานในบริบทการ บริหารการจัดการศึกษา ของครูโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายการศึกษาที่ 19 ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายในการดำเนินการ วิจัย เพื่อให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกคนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาทุกขั้นตอนตาม กระบวนการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research : PAR) ซึ่งผู้วิจัยมีคาดหวังว่าจะได้ แนวทางปฏิบัติที่ดีเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายการศึกษาที่ 19 ซึ่งประกอบด้วยสถานศึกษา ขนาดเล็ก จำนวน 7 โรงเรียน และสถานศึกษาขนาดกลางอีก 2 โรงเรียน เพื่อพัฒนาสมรรถนะของครูอย่างมี ประสิทธิภาพ เพื่อการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนในยุคดิจิทัล ได้อย่างมีคุณภาพ เป็นแบบอย่างให้กับโรงเรียนใน ศูนย์เครือข่ายอื่น ในการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพ สามารถเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาผู้เรียน และพัฒนาประเทศต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบของการพัฒนาสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ ของครู ในยุคดิจิทัล โรงเรียนศูนย์ เครือข่ายการศึกษาที่ 19 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต2
2. เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ของครู ในยุคดิจิทัล โรงเรียนศูนย์เครือข่ายการศึกษาที่ 19 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต2
3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อการพัฒนาสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ของ ครู ในยุคดิจิทัล โรงเรียนศูนย์เครือข่ายการศึกษาที่ 19 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต2
4. เพื่อศึกษาผลการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อการพัฒนาสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ของครู ใน ยุคดิจิทัล โรงเรียนศูนย์เครือข่ายการศึกษาที่ 19 สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต2

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ มีการดำเนินการ 3 ระยะ

ระยะที่ 1 การสร้างเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อการพัฒนาสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ของครู ในยุคดิจิทัล

ระยะที่ 2 ระยะการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อการพัฒนาสมรรถนะของครู ในการจัดการเรียนรู้ยุค ดิจิทัล ดำเนินการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research : PAR) ดำเนินการ 2 วงรอบ แต่ละวงรอบดำเนินการ 4 ขั้นตอน (องอาจ นัยพัฒน์, 2551) ประกอบด้วย ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน (Planning) ขั้นตอนที่ 2 การปฏิบัติตามแผน (Action) ขั้นตอนที่ 3 การสังเกตการณ์ (Observation) ขั้นตอนที่ 4 การสะท้อน ผลการปฏิบัติ (Reflection)

ระยะที่ 3 ระยะติดตามประเมินผลการพัฒนา และสรุปผลการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อการ พัฒนาสมรรถนะครู ในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัล คือ 1) ครูแกนนำสร้างสมาชิกเครือข่าย 1.1) ครูแกนนำแต่ละ คน ได้สมาชิกเครือข่ายอย่างน้อย 1 คน 1.2) ครูที่เป็นสมาชิกเครือข่ายมีความรู้ และมีสมรรถนะในการจัดการ

เรียนรู้ ยุคดิจิทัล 2) ผลที่เกิดกับนักเรียนของครูสมาชิกเครือข่าย 2.1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 2.2) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ 2.3) สมรรถนะของผู้เรียน 3) ผลที่เกิดกับโรงเรียน รางวัลที่ได้รับ ระดับเขตพื้นที่ ระดับภูมิภาค ระดับประเทศ

กลุ่มเป้าหมายการพัฒนา

กลุ่มเป้าหมายพัฒนาครั้งนี้ คือข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ในโรงเรียนต่าง ๆ จำนวน 9 โรงเรียน จำนวน 70 คน ซึ่งเป็นครูแกนนำ โรงเรียนละ 3 คน รวม 27 คน และครูสมาชิกเครือข่ายจำนวน 43 คน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

จากการวิเคราะห์ สังเคราะห์เอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อพัฒนาสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ของครู ในยุคดิจิทัล มีขอบเขตด้านเนื้อหา ดังนี้

ตอนที่ 1 การพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือ

ตอนที่ 2 การจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล

ตอนที่ 3 สมรรถนะของครูเพื่อการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล

ตอนที่ 4 วิธีการพัฒนาสมรรถนะครู ในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัล

ตอนที่ 5 การวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม

ตอนที่ 6 บริบทโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายการศึกษาที่ 19 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

2. ขอบเขตด้านพื้นที่และกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย

2.1 พื้นที่เป้าหมายการพัฒนาในการทำวิจัย คือครูในศูนย์เครือข่ายการศึกษา ที่ 19 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

2.2 กลุ่มผู้ร่วมวิจัย ประกอบด้วย

2.2.1 ผู้วิจัย ซึ่งเป็นผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโคกดินแดง

2.2.2 ผู้ร่วมวิจัย ได้แก่ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ในโรงเรียนต่าง ๆ

จำนวน 9 โรงเรียน ซึ่งเป็นครูแกนนำ โรงเรียนละ 3 คน จำนวนผู้ร่วมวิจัยรวมทั้งสิ้น 27 คน

2.3 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล (Key Informant) จำนวน 18 คน ประกอบด้วย

2.3.1 หัวหน้างานวิชาการ ของทุกโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายการศึกษา ที่ 19 จำนวน 9 โรงเรียน โรงเรียนละ 1 คน จำนวน 9 คน

2.3.2 ผู้อำนวยการสถานศึกษา ทุกโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายการศึกษาที่ 19 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 จำนวน 8 โรงเรียน โรงเรียนละ 1 คน รวม 8 คน

2.3.3 ศึกษานิเทศก์ประจำศูนย์เครือข่ายการศึกษาที่ 19 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 จำนวน 1 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 5 ฉบับ ได้แก่ 1) แบบสอบถามความต้องการจำเป็นในการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อพัฒนาสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ของครู ในยุคดิจิทัล ครูทุกคนในศูนย์ 19 2) แบบสอบถามความต้องการจำเป็น เพื่อการพัฒนาสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ของครู ในยุคดิจิทัล ครูทุกคนในศูนย์ 19 3) แบบประเมินสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ของครู ในยุคดิจิทัล ก่อนและหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการของครูแกนนำในศูนย์ 19 4) แบบสัมภาษณ์การพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือเพื่อพัฒนาสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ของครู ในยุคดิจิทัล ก่อนและหลังการพัฒนาของครูแกนนำในศูนย์ 19 และ 5) แบบประเมินการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ของครูแกนนำและครูสมาชิกเครือข่าย ศูนย์เครือข่ายการศึกษาที่ 19 สังกัดสำนักงานเขต

พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 โดยแบบสอบถามความต้องการจำเป็น ที่เป็นลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ของลิเคิร์ท (Likert's 5 Rating scale) ไปทดลองกับครูในศูนย์เครือข่ายการศึกษาที่ 17 สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 จำนวน 50 คน ผลการหาคุณภาพแบบสอบถามตามปรากฏผลดังนี้ คือ การพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือ มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.78 - 0.93 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.95 ส่วนการพัฒนาสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ของครู ในยุคดิจิทัล มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.68 - 0.94 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97

ผู้วิจัยร่วมสังเกต ติดตามและประเมินผลร่วมกับผู้ให้ข้อมูลและครูแกนนำ จากการดำเนินการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม โดยใช้วิธีการและเครื่องมือตามที่ระบุไว้ กับกลุ่มเป้าหมายเมื่อต้องการข้อมูลที่ละเอียดและคำยืนยันที่แน่ชัดสำหรับการขจัดความลำเอียง (Halo Effects) หรือความคาดเคลื่อนของข้อมูล โดยยึดปฏิบัติตลอดการดำเนินการวิจัย คือ ระมัดระวังเกี่ยวกับอากัปกริยาโดยหลีกเลี่ยงจากการแสดงภาษา ท่าทางที่ไม่เหมาะสม หรือบ่งบอกถึงการสั่งการแต่ใช้การเปิดใจให้กว้าง โดยไม่ยึดติดกับวัฒนธรรมในระบบราชการแบบดั้งเดิมที่มุ่งสร้างความเหมือนหรือรูปแบบที่ชัดเจนตายตัว ยึดหลักการ จรรยาบรรณ บทบาทของผู้วิจัยแบบ PAR

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยร่วมสังเกต ติดตามและประเมินผลร่วมกับผู้ให้ข้อมูลและครูแกนนำ จากการดำเนินการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม โดยใช้วิธีการและเครื่องมือตามที่ระบุไว้ กับกลุ่มเป้าหมายเมื่อต้องการข้อมูลที่ละเอียดและคำยืนยันที่แน่ชัดสำหรับการขจัดความลำเอียง (Halo Effects) หรือความคาดเคลื่อนของข้อมูล โดยยึดปฏิบัติตลอดการดำเนินการวิจัย คือ ระมัดระวังเกี่ยวกับอากัปกริยาโดยหลีกเลี่ยงจากการแสดงภาษา ท่าทางที่ไม่เหมาะสม หรือบ่งบอกถึงการสั่งการแต่ใช้การเปิดใจให้กว้าง โดยไม่ยึดติดกับวัฒนธรรมในระบบราชการแบบดั้งเดิมที่มุ่งสร้างความเหมือนหรือรูปแบบที่ชัดเจนตายตัว ยึดหลักการ จรรยาบรรณ บทบาทของผู้วิจัยแบบ PAR

การตรวจสอบข้อมูล

การตรวจสอบข้อมูลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการโดย

ข้อมูลในลักษณะเชิงคุณภาพ ใช้การตรวจสอบแบบสามเส้า (Triangulation) โดยพิจารณาความสอดคล้องของข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การอบรมเชิงปฏิบัติการ การประชุมกลุ่มย่อย เป็นต้น รวมทั้งการตรวจสอบกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ทั้ง 3 กลุ่ม อันประกอบด้วย กลุ่มหัวหน้างาน กลุ่มผู้อำนวยการสถานศึกษา และศึกษานิเทศก์ประจำศูนย์เครือข่าย โดยใช้การตรวจสอบร่องรอยหลักฐาน (Audit Tail) เมื่อ IOC หมายถึง ความสอดคล้องระหว่างรายการประเมินกับลักษณะของสถานศึกษาสู่ยุคดิจิทัล

ผู้วิจัยพิจารณาคัดเลือกเฉพาะรายการประเมินข้อที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.60 ขึ้นไป และปรับปรุงรายการประเมินข้อที่ผู้เชี่ยวชาญให้การเสนอแนะ จนได้แบบประเมินครบตามที่ต้องการซึ่งผลของการหาความตรงตามเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญในครั้งนี้ที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง รายการประเมินแต่ละข้อกับลักษณะสมรรถนะครู ในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัล อยู่ระหว่าง 0.60 - 1.00 ซึ่งเป็นการตรวจสอบข้อสรุป จากการรวบรวมข้อมูลในภาคสนามที่มีหลักฐานเอกสารยืนยัน โดยทำการตรวจสอบกับเอกสารหลักฐานต่าง ๆ โดยตรง เช่น บันทึกการประชุม บันทึกความก้าวหน้าของการดำเนินโครงการและเอกสารที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์และประเมินคุณภาพ เกณฑ์การแปลความหมายจาก การวิเคราะห์ การประเมินการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อการพัฒนาสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ของครู ในยุคดิจิทัล โรงเรียนศูนย์เครือข่ายการศึกษาที่ 19 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 เพื่อคำนวณหาค่าเฉลี่ยของความเหมาะสมซึ่งประมาณค่าเฉลี่ยโดยใช้เกณฑ์ประมาณค่า

2. การหาลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็น โดยการหาค่า PNI (Modified Priority Needs Index) (PNI Modified) โดยใช้สูตร $PNI\ Modified = (I-D)/D$

3. การหาค่าร้อยละความก้าวหน้าของการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อการพัฒนาสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ของครู ในยุคดิจิทัล

ผลการวิจัย

การพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการพัฒนาสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ของครู ในยุคดิจิทัล โรงเรียนศูนย์เครือข่ายการศึกษาที่ 19 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 มีผลการวิจัย ดังนี้

1. องค์ประกอบสมรรถนะของครูในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัล มี 5 องค์ประกอบ คือ 1) การมีความรู้และทักษะดิจิทัล 2) ภาวะความเป็นผู้นำครู 3) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 4) การจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล และ 5) การทำงานเป็นทีม

2. ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือเรียงลำดับดังนี้ คือ 1) การกำหนดวัตถุประสงค์ 2) การสร้างสมาชิกเครือข่าย 3) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานของสมาชิกเครือข่าย ส่วนความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ของครูในยุคดิจิทัลเรียงลำดับดังนี้ 1) ภาวะความเป็นผู้นำครู 2) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 3) การจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล 4) การทำงานเป็นทีม และ 5) การมีความรู้และทักษะดิจิทัล

3. แนวทางการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือใช้การอบรมเชิงปฏิบัติการ การประชุมกลุ่มย่อย การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ และการพัฒนาขณะปฏิบัติงาน

4. ผลการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือ คือ 1) ครูแกนนำจำนวน 27 คน สร้างสมาชิกเครือข่าย จำนวน 43 คน 2) นักเรียนที่เรียนกับแกนนำและครูสมาชิกเครือข่ายมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์และสมรรถนะของผู้เรียนอยู่ในระดับดีเยี่ยม 3) โรงเรียนได้รับรางวัลด้านวิชาการทั้งระดับเขตพื้นที่ ระดับภูมิภาค และระดับประเทศ

อภิปรายผล

ผลการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อการพัฒนาสมรรถนะครู ในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัล โรงเรียนศูนย์เครือข่ายการศึกษาที่ 19 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 พบว่า

1. องค์ประกอบสมรรถนะของครู ในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัล ได้องค์ประกอบ 5 องค์ประกอบ คือ 1) การมีความรู้และทักษะดิจิทัล 2) ภาวะความเป็นผู้นำครู 3) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 4) การจัดการเรียนรู้ ในยุคดิจิทัล และ 5) การทำงานเป็นทีม ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะสภาพการณ์นี้เป็นสภาพการณ์ที่สำคัญ การมีความรู้และทักษะดิจิทัล เป็นสิ่งที่สั่งสมมาจากการศึกษา คำนคว้า เรียนรู้ และประสบการณ์ รวมทั้งความสามารถเชิงปฏิบัติและทักษะความเข้าใจ หรือสารสนเทศ และเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีอยู่ในปัจจุบัน อาทิ คอมพิวเตอร์ โทรศัพท์ แท็บเล็ต โปรแกรมคอมพิวเตอร์ และสื่อออนไลน์ มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ในการสื่อสาร การปฏิบัติงาน และการทำงานร่วมกัน หรือใช้เพื่อพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนได้ ภาวะความเป็นผู้นำครู คือ ครูที่มีการครองตน ครองคน ครองงานเป็นแบบอย่างที่ดี และจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถโน้มน้าว จูงใจให้ผู้เรียนเกิดความพึงพอใจ ร่วมมือในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้อย่างมีความสุข การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา คือ การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงจากหลักสูตรเดิมให้ดีขึ้น สอดคล้องกับความต้องการ เกิดผลดีแก่ผู้เรียน และผู้เรียนสามารถนำไปใช้ประโยชน์อย่างสูงสุด การจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล คือ กระบวนการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมสนับสนุน เพื่อจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในการพัฒนาผู้เรียน ตามวัตถุประสงค์ที่

กำหนดไว้ในหลักสูตร และการทำงานเป็นทีม ร่วมกันดำเนินงานโดยมีวัตถุประสงค์และเป้าหมายเดียวกัน มีการวางแผนการทำงานร่วมกัน มีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด มีความสามัคคี และมีการตัดสินใจร่วมกัน ร่วมแรงร่วมใจใช้ทักษะความรู้ที่มีร่วมกันทำงานอย่างเต็มความสามารถเพื่อพัฒนาองค์การให้บรรลุวัตถุประสงค์ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ฉัตรชัย หวังมีจมี พบว่าสมรรถนะของครูผู้สอนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในศตวรรษที่ 21 ได้เป็น 7 สมรรถนะคือ 1) สมรรถนะด้านการจัดการเรียนการสอนโดยยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง 2) สมรรถนะด้านการวัดประเมินผลเพื่อการพัฒนาและคำนึงถึงความแตกต่างหลากหลายระหว่างบุคคล 3) สมรรถนะด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีและการรู้เท่าทันสื่อ 4) สมรรถนะด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพ 5) สมรรถนะด้านการทำงานเป็นทีมและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน 6) สมรรถนะด้านการข้ามวัฒนธรรม และ 7) สมรรถนะด้านการเป็นผู้อำนวยการความสะดวกและแนะแนวทาง (ฉัตรชัย หวังมีจมี, 2560) และสอดคล้องกับผลการวิจัยของสุกัญญา แซ่มซ้อย ได้จำแนกประเภทของบุคคลในสถานศึกษาเป็น 3 กลุ่ม คือ 1) กลุ่มผู้เรียนที่เกิดในยุคดิจิทัล (Digital Natives) 2) กลุ่มครู อาจารย์หรือบุคคลที่เกิดก่อนการใช้ดิจิทัล (Digital Immigrants) 3) กลุ่มผู้ใหญ่อายุมากหรือผู้ที่อยู่ห่างไกลที่ไม่ค่อยรู้เรื่องเทคโนโลยี (Digital Aliens) (สุกัญญา แซ่มซ้อย, 2560)

2. ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะของครูในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัล ผู้วิจัยได้สอบถามครูผู้สอนในศูนย์เครือข่ายการศึกษาที่ 19 จำนวน 70 คน พบว่า

2.1 ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือ ลำดับที่ 1 คือ การกำหนดวัตถุประสงค์ ลำดับที่ 2 คือ การสร้างสมาชิกเครือข่าย และลำดับที่ 3 คือ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานของสมาชิกเครือข่าย เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะการกำหนดวัตถุประสงค์ให้ชัดเจน เพื่อให้สมาชิกรับรู้ร่วมกัน มีการวางแผนการทำงานร่วมกัน การตระหนักถึงความจำเป็นในการสร้างสมาชิกเครือข่าย ซึ่งจำเป็นต้องมีเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน การติดต่อกับองค์กรที่จะเข้ามาเป็นสมาชิกหรือภาคีเครือข่าย การพัฒนาความสัมพันธ์ และการทำกิจกรรมร่วมกัน ซึ่งขั้นตอนต่างๆ เหล่านี้ล้วนส่งเสริมให้เกิดเครือข่ายการทำงานที่มีประสิทธิภาพ ในขณะที่เดียวกันการมีส่วนร่วมของการปฏิบัติงานของสมาชิกเครือข่ายจะช่วยให้เครือข่ายประสบความสำเร็จมากขึ้น สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Paul Starkey ได้เสนอแนวทางในการสร้างเครือข่ายว่าที่สำคัญมี ดังนี้ 1) เชิญองค์กรและผู้มีส่วนได้เสียมาร่วมประชุม 2) กำหนดวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งเครือข่าย ทิศทาง กิจกรรมหลัก 3) จัดตั้งกลุ่มแกนของเครือข่ายเข้ามาทำหน้าที่ประสานงาน 4) จัดหาและจัดการทรัพยากร ในการขับเคลื่อนกิจกรรมของเครือข่าย 5) ทำให้เครือข่ายมีสถานภาพถูกต้องตามกฎหมาย เพื่อให้เครือข่ายและผู้นำเครือข่ายได้รับการสนับสนุน 6) สนับสนุนให้มีการเชื่อมโยงระหว่างเครือข่ายให้เครือข่ายมีความเข้มแข็งมากขึ้น และ 7) ติดตามผลและประเมินผลเป็นประจำสม่ำเสมอ (Paul Starkey., 1997)

2.2 ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ของครู ในยุคดิจิทัล ลำดับที่ 1 คือ ภาวะความเป็นผู้นำครู ลำดับที่ 2 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ลำดับที่ 3 การจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล ลำดับที่ 4 การทำงานเป็นทีม และลำดับที่ 5 การมีความรู้และทักษะดิจิทัล ตามลำดับ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะภาวะผู้นำครูในระดับต่างๆ ในสถานศึกษามีโอกาสที่จะนำหรือเป็นผู้นำ ภาวะผู้นำแบบนี้ เป็นการสร้างสถานการณ์ทำให้คนได้ทำงานหรือเรียนรู้ร่วมกัน ซึ่งสามารถที่จะสร้างและทำให้เกิดความเข้าใจดีขึ้น เป็นการนำเพื่อการบรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายร่วมกัน หลักสูตรสถานศึกษาถือเป็นหัวใจสำคัญของการจัดการศึกษา จำเป็นต้องมีการพัฒนาให้มีความทันสมัยและทันต่อการเปลี่ยนแปลงตามยุคตามสมัย ตลอดจนพัฒนาให้สอดคล้องกับความต้องการของบุคคลในสังคม การจัดการเรียนรู้ ในยุคดิจิทัล จึงเป็นกระบวนการดำเนินงานของครูเพื่อส่งเสริมสนับสนุน เพื่อจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในการพัฒนาผู้เรียน ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร การมีวัตถุประสงค์และเป้าหมายเดียวกัน มีการวางแผนการทำงานร่วมกันมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด มีความสามัคคี และมีการตัดสินใจร่วมกัน ร่วมแรงร่วมใจ คือการทำงานเป็นทีม และ การมีความรู้และทักษะดิจิทัล ใช้ทักษะความรู้ที่มี

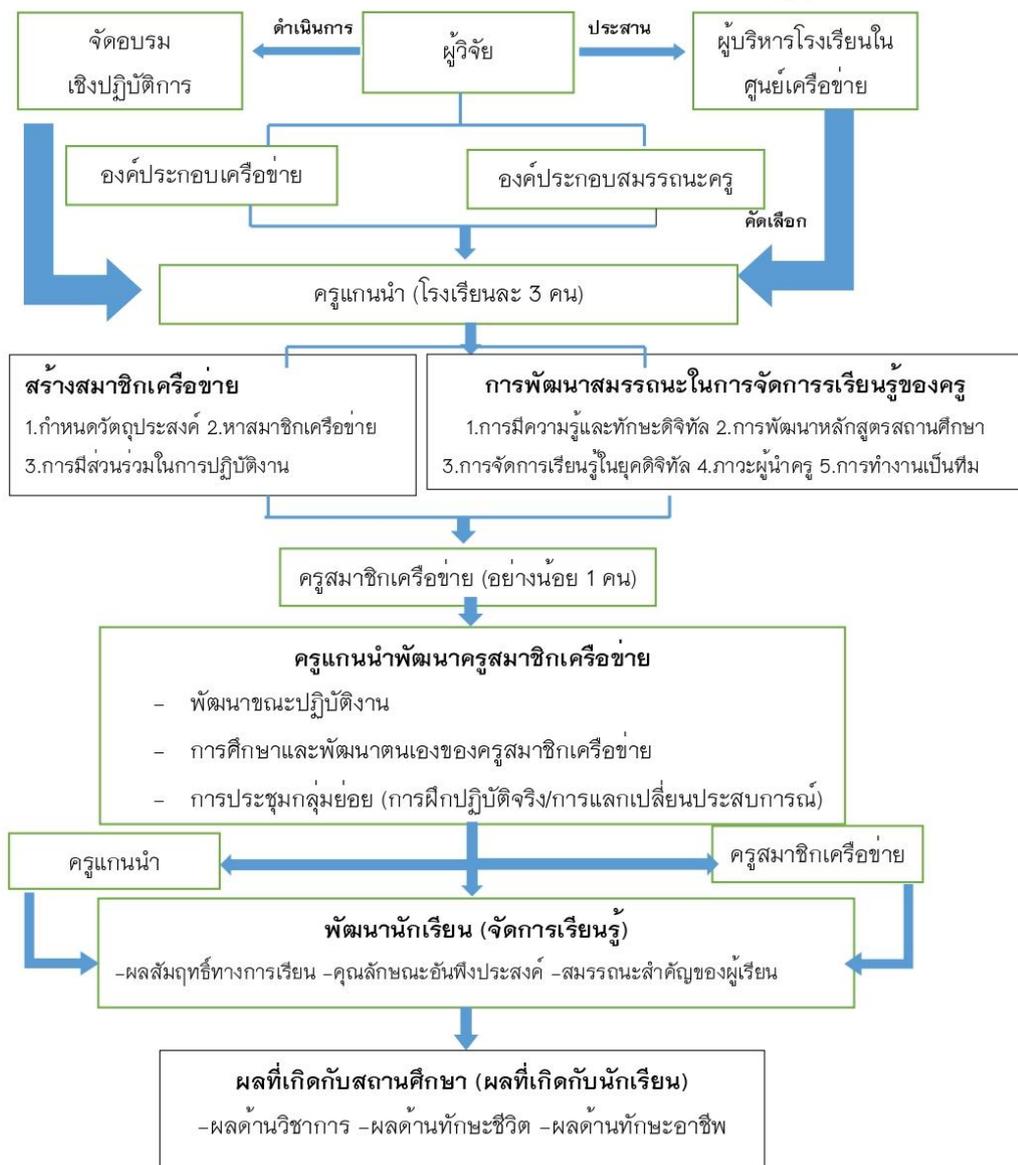
ร่วมกันทำงานอย่างเต็มความสามารถเพื่อพัฒนาองค์การให้บรรลุวัตถุประสงค์ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ไชยา ภาวะบุตร ได้เสนอแนวคิดที่ว่า ภาวะความเป็นผู้นำครุมีความสำคัญเนื่องด้วย ภาวะผู้นำครุ เป็นตัวชี้วัดหนึ่งในสมรรถนะประจำสายงานของครูผู้สอน ดังที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ได้กำหนดให้ครูผู้สอนทุกคนต้องมีภาวะผู้นำครุ ซึ่งสมรรถนะประจำสายงานนี้เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูผู้สอนโดยตรงในการบริหารจัดการชั้นเรียนของตนเอง ครูต้องใช้ภาวะผู้นำในการบริหารนักเรียนที่ตนเองสอนหรือรับผิดชอบอยู่ เป็นไปตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาที่เน้นการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School Based Management) (ไชยา ภาวะบุตร, 2565)

3. แนวทางการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือใช้การอบรมเชิงปฏิบัติการ การประชุมกลุ่มย่อย การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ และการพัฒนาขณะปฏิบัติงาน สำหรับข้อดีของการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการคือ เป็นการอบรมปฏิบัติการเพื่อให้ครูได้ร่วมกันวางแผน คิดหาวิธีการพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอน โดยมีผู้เชี่ยวชาญเป็นที่ปรึกษา และให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิดตลอดการฝึกอบรม เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่จัดขึ้นอย่างเป็นระบบ ตามความจำเป็นในการฝึกอบรม ที่มุ่งปรับปรุงและเพิ่มพูน ความรู้ ทักษะหรือทัศนคติในการปฏิบัติงานของบุคลากร สอดคล้องกับแนวคิดของวิวัฒน์ เพชรศรี และธีรพงษ์ จันเปรียง ที่นำเสนอว่า หลักสูตรฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ เป็นการพัฒนาบุคลากรอย่างมีระเบียบแบบแผน ให้บุคลากรมีความรู้ความสามารถทักษะหรือความชำนาญตลอดจนประสบการณ์ และ เจตคติที่ดีให้เหมาะสมกับการทำงานและส่งผลโดยตรงต่อการเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานอันเป็นเป้าหมายหลักขององค์กร (วิวัฒน์ เพชรศรี และธีรพงษ์ จันเปรียง, 2561)

4. ผลการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือ คือ 1) ครูแกนนำจำนวน 27 คน สร้างสมาชิกเครือข่าย จำนวน 43 คน 2) นักเรียนที่เรียนกับแกนนำและครูสมาชิกเครือข่ายมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์และสมรรถนะของผู้เรียนอยู่ในระดับดีเยี่ยม 3) โรงเรียนได้รับรางวัลด้านวิชาการทั้งระดับเขตพื้นที่ ระดับภูมิภาค และระดับประเทศ ที่เป็นเช่นนี้เพราะครูที่เข้าร่วมวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research –PAR) มีความตั้งใจในการครู ในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัลให้ประสบผลสำเร็จ ผู้ร่วมวิจัยทุกคนร่วมกันพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นระบบผ่านวงรอบด้วยการเน้นการวิเคราะห์ปัญหา ศึกษาแนวทางการแก้ปัญหา ปฏิบัติตามแผน และติดตามประเมินผล สะท้อนถึงวิธีการเปลี่ยนการจัดการเรียนรู้ให้มีความเหมาะสมและเข้ากับสถานการณ์ในยุคดิจิทัล โดยครูและบุคลากรทุกคนต่างมีความสามารถ มีจิตสำนึกในการจัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียนจนทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์และสมรรถนะของผู้เรียนอยู่ในระดับดีเยี่ยม สอดคล้องกับแนวคิดของ Phuangsomjit ที่นำเสนอว่าการวิจัยเชิงปฏิบัติการเป็นการวิจัยที่มุ่งศึกษาชุมชน โดยเน้นการวิเคราะห์ปัญหา ศึกษาแนวทางการแก้ปัญหา ปฏิบัติตามแผน และติดตามประเมินผล โดยเน้นคนเป็นศูนย์กลาง และมุ่งสร้างพลังอำนาจให้กับประชาชน โดยทุกขั้นตอนมีสมาชิกของชุมชนเข้าร่วมด้วย (Phuangsomjit., 2014)

องค์ความรู้ใหม่

ผลการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อการพัฒนาสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ของครูในยุคดิจิทัล โรงเรียนในศูนย์เครือข่ายการศึกษาที่ 19 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 2 สรุปองค์ความรู้ใหม่ นำเสนอโมเดล ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 โมเดลผลการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อการพัฒนาสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ของครูในยุคดิจิทัล

สรุปและข้อเสนอแนะ

การพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อการพัฒนาสมรรถนะ ในการจัดการเรียนรู้ของครู ในยุคดิจิทัล โรงเรียนศูนย์เครือข่ายการศึกษาที่ 19 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต2 สรุปผลได้ว่าองค์ประกอบของการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ ประกอบด้วย 1) การกำหนดวัตถุประสงค์ 2) หาสมาชิกเครือข่าย 3) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานของสมาชิกเครือข่าย และองค์ประกอบสมรรถนะของครู ในการจัดการเรียนรู้ยุคดิจิทัล มี 5 องค์ประกอบ คือ 1) การมีความรู้และทักษะดิจิทัล 2) ภาวะความเป็นผู้นำครู 3) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 4) การจัดการเรียนรู้ ในยุคดิจิทัล และ 5) การทำงานเป็นทีม ในส่วนของการศึกษา ความต้องการจำเป็น พบว่า ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือ เรียงลำดับดังนี้คือ 1) การกำหนดวัตถุประสงค์ 2) หาสมาชิกเครือข่าย 3) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานของสมาชิกเครือข่าย ส่วนความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ของครู ในยุคดิจิทัล เรียงลำดับดังนี้คือ 1) ภาวะความ

เป็นผู้นำครู 2) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 3) การจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล 4) การทำงานเป็นทีม และ 5) การมีความรู้และทักษะดิจิทัล ผู้ดำเนินการจะต้องกำหนดวัตถุประสงค์ให้ชัดเจน ในขณะที่การพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือ ใช้การอบรมเชิงปฏิบัติการให้กับครูแกนนำถือว่าเป็นสิ่งที่ดีที่สุด เพราะจะช่วยให้ครูแกนนำทุกคนได้ลงมือฝึกปฏิบัติ และในการที่ครูแกนนำพัฒนาครูสมาชิกเครือข่ายโดยใช้การพัฒนาขณะปฏิบัติงาน การให้ครูสมาชิกเครือข่ายทำการศึกษาและพัฒนาตนเอง รวมถึงการประชุมกลุ่มย่อย เพื่อให้ครูสมาชิกเครือข่ายการฝึกปฏิบัติจริง และมีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ จะช่วยสร้างความสัมพันธ์ที่ระหว่างครูแกนนำและครูสมาชิกเครือข่าย ซึ่งการดำเนินการทำให้ครูแกนนำจำนวน 27 คน ได้สร้างสมาชิกเครือข่าย จำนวน 43 คน ได้ครูสมาชิกเครือข่ายครบทุกโรงเรียน และนักเรียนที่เรียนกับครูแกนนำและครูสมาชิกเครือข่ายมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับ สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์และสมรรถนะของผู้เรียนอยู่ในระดับดีเยี่ยม และโรงเรียนในศูนย์เครือข่ายการศึกษาที่ 19 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกจนคร เขต 2 ได้รับรางวัล ด้านวิชาการทั้งระดับเขตพื้นที่ ระดับภูมิภาคและระดับประเทศ และมีข้อเสนอแนะดังนี้ 1) ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้-โรงเรียนในศูนย์เครือข่ายการศึกษาอื่น ๆ ควรนำกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมไปใช้ในการพัฒนางานต่าง ๆ เพราะสามารถช่วยให้เกิดความสำเร็จในการพัฒนางานดังกล่าว และ 2) ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ควรทำการวิจัยประเภทอื่น เช่น การวิจัยและพัฒนา เพราะเป็นสิ่งที่จะช่วยพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาให้สูงขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

เอกสารอ้างอิง

- กลุ่มนิเทศการจัดการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกจนคร เขต 2. (2566). บทสรุปผู้บริหาร. สกจนคร : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกจนคร เขต 2.
- คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. (2565). โครงการพัฒนาทักษะความเข้าใจและใช้เทคโนโลยีดิจิทัล. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน.
- ฉัตรชัย หวังมีจมี. (2560). สมรรถนะของครูไทยในศตวรรษที่ 21 : ปรับการเรียน เปลี่ยนสมรรถนะ. วารสารสถาบันเสริมศึกษาและทรัพยากรมนุษย์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 12(2), 47-63.
- ไชยา ภาวะบุตร. (2565). ภาวะผู้นำทางวิชาการ. สกจนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกจนคร.
- วิวัฒน์ เพชรศรี และธีรพงษ์ จันเปรียง. (2561). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่องบทบาทของที่มีต่อสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา. โครงการวิจัยงบประมาณแผ่นดิน. จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. (2558). การปรับใช้สมรรถนะในการบริหารทรัพยากรมนุษย์. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานฯ.
- สุกัญญา แซ่มซ้อย. (2560). การบริหารสวิตยสถานศึกษาในยุคดิจิทัล. (พิมพ์ครั้งที่ 1). พิษณุโลก: พิษณุโลก ดอทคอม.
- องอาจ นัยพัฒน์. (2551). การออกแบบการวิจัย : วิธีการเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ และผสมผสานวิธี. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Paul Starkey. (1997). Networking for Development. London: International Forum for Rural Transport and Development.
- Phuangsomjit. (2014). Participatory Action Research on Research in Educational Administration. (Book 2 (Unit 6-10); 3rd edition). Bangkok: Sukhothai Thammathirat Open University. (in Thai).